

A Therapeutic Intervention in the Treatment of Alzheimer's Disease: Reminiscence Therapy

Emre BİRİNCİ

Department of Health Care Services, Yunus Emre Vocational School of Health Services, Anadolu University, Eskişehir, TURKEY

ORCID: 0000-0001-9357-0106

ABSTRACT

The Alzheimer's Disease is the most common type of dementia, and its incidence rate increases with aging. Alzheimer's is one of the most common psychic diseases encountered in the elderly. With regards to the disease; cognitive impairment progresses over time and diagnosed individuals become unable to satisfy their daily personal needs. Difficulties in forming sentences cause communication problems which deepen through the progression of the disease. With the increasing number of Alzheimer's cases day by day, social workers encounter Alzheimer's patients more frequently both in elderly care centers and hospitals. Social workers can perform interventions such as psychosocial therapies, art therapy, reminiscence therapy, support groups, cognitive behavioral therapy with Alzheimer's type dementia patients and their families. Reminiscence therapy is an effective intervention method in order to increase self-esteem, reduce social isolation and depression, and provide comfort in the elderly population. The aim of this article is to emphasize the importance of reminiscence therapy in Alzheimer's patients.

Key words: Alzheimer, Geriatrics, Reminiscence therapy, Social work.

Alzheimer Hastalığının Tedavisinde Terapötik Bir Müdahale: Anımsama Terapisi

öz

Demansin en yaygın karşılaşılan türü olan Alzheimer hastalığının yaşlanma ile birlikte görülme sıklığı artmaktadır. Alzheimer yaşlılık döneminde karşılaşılan en yaygın psikişik hastalıklardan biridir. Bilişsel işlevlerde meydana gelen bozulmalar zamanla ilerlemekte ve hasta bireyler günlük kişisel ihtiyaçlarını karşılayamaz duruma gelmektedir. Cümle kurmada yaşanan sorunlar ileriki aşamada iletişim sorunları yaşanmasına neden olmaktadır. Alzheimer vaka sayısının her geçen gün artmasıyla birlikte, sosyal çalışmacılar gerek yaşlı bakım merkezlerinde gerekse de hastanelerde daha sık bir şekilde Alzheimer hastaları ile karşılaşmaktadır. Sosyal çalışmacılar, Alzheimer tipi demans hastaları ve aileleri ile psikososyal terapiler, sanat terapisi, anımsama terapisi, destek grupları, bilişsel davranış terapisi gibi müdahaleleri gerçekleştirebilir. Anımsama terapisi, benlik saygısını artırmak, sosyal izolasyonu ve depresyonu azaltmak ve yaşlı nüfusta rahatlık sağlamak için etkili bir müdahale yöntemidir. Bu makalede anımsama terapisinin Alzheimer hastalarında kullanımının önemine vurgu yapılması amaçlanmıştır.

Anahtar kelimeler: Alzheimer, Anımsama terapisi, Geriatri, Sosyal çalışma.

GİRİŞ

Demans, günlük yaşam aktivitelerini etkileyen ilerleyici bilişsel bir bozukluktur (Uncu ve Özbabalık Adapınar 2020). Dünya Sağlık Örgütüne (DSÖ) göre, dünya genelinde 50 milyonun üzerinde insanın demans hastası olduğu ve bu sayının 2030 yılında 83 milyona ve 2050 yılında ise 152 milyona yükselmesi beklenmektedir. Dünya çapında 65 yaş üzerindeki nüfusta, yalnızca gelişmiş ülkelerde demans prevalansının 2000 yılında 13,5 milyon kişiden 2050 yılına kadar 36,7 milyona çıkacağı tahmin edilmektedir (Wimo ve ark. 2003). Dünyada demans yaşlanma ile karşılaşılan en önemli hastalıklardan biri olup, ölüm nedenleri arasında 3. sırada olmasına karşın bakım gerektiren hastalıkların başında gelmektedir (Özbabalık ve Hussein 2017). Alzheimer hastalığı, demansın en yaygın olan tipidir. Alzheimer hastalığı, bunamaya yol açabilecek bozuklukların en iyi bilinen ve en yaygın olanıdır. Alzheimer, bireylerin bağımsızlıklarını kaybetmelerine neden olan bilişsel bir durumdur (Lymbery 2008). Alzheimer hastalığı, ilk kez 1907 yılında Alman nöropsikolog Dr. Alois Alzheimer tarafından bellek kaybı, konuşma yeteneği bozukluğu şikayetleri olan kadın bir hastada tanımlanmıştır (Özbabalık ve Hussein, 2017).

Alzheimer hastalarına uygulanan müdahale yöntemleri, bilişsel, davranışsal, duygusal ve psikososyal müdahaleleri içermektedir. Bilişsel uygulamalar, bilişsel eğitim, bilişsel stimülasyon, günlük aktiviteler ve gerçeklik oryantasyon terapisini; davranışsal uygulamalar, çok faktörlü davranışsal müdahaleleri; duygusal uygulamalar aromaterapi, masaj, müzik; psikososyal uygulamalar anımsama, doğrulayıcı terapi ve egzersiz terapisini içermektedir (Livingston ve ark. 2014). Anımsama terapisi, Alzheimer hastalarının bilişsel işlevlerini artıran, depresyon durumlarını iyileştiren, yaşam kalitelerini artıran, yaygın bir şekilde uygulanan psikososyal tedavilerden biridir (Lök ve ark 2019).

Bu makalede anımsama terapisinin Alzheimer hastalarında kullanımının önemine vurgu yapılması amaçlanmıştır.

Anımsama Terapisi

Anımsama terapisi, yaşlı yetişkinler arasında yalnızlık, anksiyete ve depresyon duygularını hafifletebilecek bir psikoterapi türüdür (Westerhof ve ark. 2010). Anımsama

terapisi, zihinsel aktiviteyi canlandırmak ve sağlığı iyileştirmek için geçmiş anıların hatırlanmasını teşvik eden yaşlı bakım ortamlarında en yaygın kullanılan kanıta dayalı terapötik müdahalelerden biridir (Woods ve ark. 2005). Klever (2013), anımsama terapisinin farmakolojik olmayan bir müdahale olduğunu, yaşlı hastanın geçmişinin olumlu olaylarını hatırlamasına yardımcı olan, mutluluk, yüksek benlik saygısı ve memnuniyet duygusunu artırdığını belirtmiştir.

Anımsama terapisinde, terapinin yapıldığı yer, terapinin amaçları, kullanılacak teorik temel, katılımcı özellikleri önem taşımaktadır. Anımsama, geçmiş anıları hatırlamak için bir yöntem ve teknik olarak kullanılmaktadır (Westerhof ve ark. 2010). Katılımcıların, uzak geçmişlerindeki yaşadıklarını hatırlatmaya yönelik olarak kişilerin çeşitli yöntemler aracılığıyla yönlendirilmesinden oluşmaktadır. (Ellis 2012). Anımsama terapisi, psikiyatri kurumları ve uzun süreli bakım tesisleri dahil olmak üzere yaşlı bakım merkezlerinde mesleki terapistler, hemşireler ve sosyal çalışmacılar gibi sağlık uzmanları tarafından uygulanmaktadır (Forstmeier ve Moercker 2008; Chung 2009).

Erikson'un psikososyal gelişim teorisine göre, insan yaşamının 65 yaş ve ölüm arasındaki son basamağı olan sekizinci evrede, insanlar yaşamlarına ilişkin bir değerlendirme yapmaktadır. Olumlu değerlendirme benlik bütünlüğünü sağlamakta ve kişiye yaşam tatmini sağlarken, olumsuz değerlendirme ise tatminsizliğe neden olmaktadır. Psikiyatrist Rober Butler (1963) Erikson'un kuramından esinlenerek yaşlı bireylerin benlik bütünlüğünün sağlanabilmesi için çeşitli uyaranların kullanılması ile geçmiş yaşantının anımsaması gerekliliğine vurgu yapmıştır. Yaşamın son evresinde bütün bireylerin yaşamlarını değerlendirme sürecine içine girdiğini fark etmiştir. Butler, yaşamı gözden geçirmenin yaşlı insanlar arasında evrensel bir zihinsel süreç ve yaşlıların geçmiş deneyimlerini mevcut bakış açılarına göre değerlendirdikleri bir sistem olarak formüle etmiştir. Anımsama terapisi, Butler'in yaşam incelemesi ile Erikson'un psikososyal gelişim teorisinin bir karışımını temsil etmektedir. Yaşlı bireylerin kendi anılarını harekete geçirme ve kişilerarası ilişkilerini yorumlama yetenekleri, sonraki yaşamlarında iyilik hali ile güçlü bir ilişki göstermektedir (O'Rourke ve Cappeliez 2006).

Anımsama terapisi, yapılandırılmış ve yapılandırılmamış olarak bireysel ya da grup düzeyinde yapılmaktadır. Bireysel anımsama terapisi için, hastalarını olumlu yönde etkileyen konular sosyal çalışmacılar tarafından değerlendirilir ve hastalarının geçmişlerini hatırlamalarına yardımcı olmak için bire bir terapötik görüşmeler yapılır. Terapinin haftada bir ya da birkaç kez olmak üzere, 20 ila 30 dakikalık seanslar halinde, toplamda 6-12 kez yapılması tavsiye edilmektedir. Sosyal çalışmacılar, anımsama terapisine başlamadan önce yaşlı bireylerin fizyolojik, psikolojik ve sosyal koşullarını, kültürel geçmişlerini ve yaşam deneyimleri hakkında detaylı bilgi edinmelidir. Terapi sırasında dinleme, empati, terapötik dokunuş, deneyim paylaşımı, hastaların değerlerini kabul etme, olumlu geri bildirim gibi terapötik iletişim becerileri kullanılır (Pittiglio, 2000; Ching-Teng ve ark. 2020). Grup anımsama terapisi, 6-10 yaşlı birey ile 6-10 hafta boyunca haftada bir ya da iki seans olmak üzere gerçekleştirilmektedir. Grup liderleri, grup çalışmasını yönetmekle birlikte, katılımcılar arasındaki etkileşimleri gözlemlemekte ve yaşlı bireylerin belirli hedefler ölçüsünde grubun enerjisini uyumlu bir şekilde tutmaya çalışmaktadır. Grup çalışması sırasında açık uçlu sorular, yardımcı materyal kullanma, anıları genişletme ve derinleştirme konusunda sorumluluk grup liderine aittir (Pittiglio 2000).

Hastaların anılarını hatırlamasını teşvik etmek için beş yöntem bulunmaktadır. Açık uçlu sorular, önemli tarihi olaylar, hobiler ve yaşam tarzı, grup ortamında deneyimlerin paylaşılması, hatırası olan eşyalar ve simüle edilmiş durumdur (Pittiglio 2000). Anımsama terapisi, evlilik-nişan, doğum günü, emeklilik özel günler, ziyaret edilen yerler, tatiller, sevilen yemekler, filmler, şarkılar gibi konular üzerinde gerçekleştirilmektedir. Terapiler sırasında fotoğraf ve videolar ile desteklenebilmektedir (Stinson ve ark. 2010).

Anımsama Terapisi Uygulama Bulguları

Anımsama terapisi, demanslı kişilerde benlik saygısı, refah, kişilik duygusunu artırmada etkili bir müdahaledir. Tutarlı bir anlatı ve kimlik duygusu sağlayarak bunamanın ilerlemesini yavaşlattığına dair kanıtlar vardır (Donald 2020). Anımsama terapisi kişilerin sadece benlik saygısını ve refahı artırmakla kalmamakta, aynı zamanda bunama hastalarını etkileyen

davranış bozukluklarını azaltmada da etkisi söz konusudur (Kuwahara ve ark. 2006). Anımsama terapisi kişilerin refahını ve kimlik duygusunun artmasını sağlamaktadır (Ellis, 2012). Gaggioli ve ark. (2014), yaşlı bireylerin geçmiş yaşam olaylarını değerlendirdikleri, kendi kendilerini anlamayı geliştirdiğini, sosyal uyumlarının ve yaşam doyumlarının arttığını ifade etmiştir.

Anımsama terapisinin, hastalığın ilerlemesini yavaşlattığını ve özellikle düzenli bir aktivite olarak uygulandığında hafıza dejenerasyonunun ilerlemesini yavaşlattığını gösteren kanıtlar bulunmaktadır (Ellis, 2012). Yaşlı bireylerde anımsamanın özellikle kimlik sorunlarının ele alınmasında olumlu bir rolü bulunmaktadır (Bender 1995). Yaşlı bireyler için bilişsel işlevi iyileştirmek ve daha iyi bir yaşam kalitesi sağlamak olmak üzere iki önemli faydası bulunmaktadır (Wang 2007). Bireyin hayatının önemli olduğunu onaylanmasından kaynaklanan artan bir öz-değer duygusu ile depresif semptomların ve umutsuzluğun azalması, anımsama terapisinin en açık faydaları olarak söylenebilir. Anımsama terapisinin yaşlı insanlarda depresyon belirtilerinin azalmasına yardımcı olduğuna dair bazı kanıtlar bulunmaktadır (Woods ve ark. 2005; Pinguart ve Forstmeier 2012).

Henkel ve ark. (2017) tarafından yapılan çalışmanın sonucunda anımsama terapisi seanslarına katılan bireylerin geçmişleri hakkında olumlu düşünceler içinde olmalarına yardımcı olduğu ve yaşam kalitelerini iyileştirdiği sonucunu bulmuşlardır. Goldwasser ve ark. (1987), demans öyküsü olan 27 huzurevi sakini ile yaptıkları çalışmada anımsama terapisinin hatırlama için etkili olduğunu ve olumlu davranışsal etkileri olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Head ve ark. (1990), anımsama terapisinin bilişsel bozukluğu olan huzurevi sakinleri ile gerçekleştirdikleri çalışma sonucunda bireylerin uygulama sonunda kurumda çalışan personel ile iletişimlerinin arttığını bulmuşlardır. Meléndez ve ark. (2015) yaptıkları çalışmada anımsama terapisinin, yaşlıların yaşam doyumunu artırdığını, benlik saygısını geliştirdiğini ve psikolojik refahı iyileştirdiğini bulmuşlardır. Gaggioli ve ark. (2014) grup anımsama terapisine katılan yaşlı bireylerin genel durumlarının iyileştiğini ve yaşam memnuniyetlerinin arttığını gözlemlemiştir.

Poorneselvan ve Steefel (2014) çalışmasında ise kurumsal bakım hizmeti alan yaşlı bireylerde anımsama terapisinin psikolojik iyi oluşu iyileştirdiği ve depresyon ve yalnızlık hissini hafiflettiği sonucunu bulmuşlardır. Wang (2007), 51 demans hastasını ile gerçekleştirdiği çalışmanın sonucunda, terapiye katılan yaşlı bireylerin bilişsel işlevlerinde önemli bir artış ve depresif belirtilerde önemli bir azalma olduğunu tespit etmiştir. Yamagami ve ark. (2007), 18 demans hastası yaşlı birey ile anımsama terapisi gerçekleştirdikten sonra yaşlı bireylerin hatırlama konusunda önemli gelişme gösterdiklerini sonucunu bulmuştur. Chao ve ark. (2006), 12 yaşlı bireyle gerçekleştirdikleri çalışmanın sonucunda katılımcıların benlik saygısında belirgin bir gelişme olduğunu bulmuştur. Woods ve ark. (2005) yaptıkları çalışmada ise anımsama terapisinden üç ay sonra depresif belirtilerin anlamlı bir şekilde azaldığını bulmuşlardır.

Zhou ve ark. (2012) 6 haftalık bir müdahaleden sonra katılımcıların kontrol grubuna kıyasla depresyon semptomlarında azalma olduğunu bulmuşlardır. Poorneselvan ve Steefel (2014) yaptıkları çalışmada kurumsal bakım hizmeti alan yaşlı bireylerle gerçekleştirilen çalışmada, yaşlı bireylerin psikolojik refahı iyileştirdiği, depresyon ve yalnızlık hissini azalttığını bulmuşlardır. Henkel ve ark. (2017) tarafından yapılan çalışmada, katılımcıların geçmişleri hakkında olumlu düşüncelerine yardımcı olduğu ve yaşam kalitelerini iyileştirdiğini belirtmişlerdir. Meléndez ve ark. (2015) 34 yaşlı birey ile 8 hafta gerçekleştirdiği anımsama terapisi sonucunda, katılımcıların yaşam doyumlarının ve benlik saygılarının iyileştiğini belirtmişlerdir.

Tanaka ve ark. (2007), 24 Alzheimer hastası ile gerçekleştirdiği anımsama terapisi sonucunda hastaların bilişsel işlevlerinde iyileşme olduğuna dair sonuçlara ulaşmıştır. Duru Asiret ve Kapucu (2016), 62 hasta ile gerçekleştirdikleri çalışmada, müdahale grubunda bilişsel işlevlerde artış ve depresyon durumunda azalma tespit etmiştir. Lök ve ark. (2019) 60 hasta ile gerçekleştirdikleri çalışmanın sonucunda anımsama terapisinin yaşlı bireylerde bilişsel işlevlerin, depresif belirtilerin ve yaşam kalitesi üzerinde olumlu etkisi olduğu göstermektedir. Li ve ark. (2017) 90 hasta gerçekleştirdikleri çalışma Alzheimer hastası olan yaşlı bireylerde anımsama terapisinin farmakolojik olmayan müdahaleler arasında

olumlu katkı sunduğunu belirtmişlerdir. Serrani Azcurra (2012) 135 hasta ile gerçekleştirdiği çalışmada, anımsama terapisini katılan bireylerin yaşam kalitesinde iyileşme olduğunu bulmuşlardır. Wu ve Koo (2016) tarafından yapılan bir çalışmada, demanslı yaşlılarda anımsama terapisi sonrası bilişsel bozuklukta anlamlı iyileşme olduğunu gözlenmiştir.

SONUÇ

Tüm gelişmiş ülkelerde nüfusun yaşlanmasıyla birlikte Alzheimer hastası sayısı hızla artmaktadır. Alzheimer hastalığı, görülme sıklığı, ölüm oranları, bakım maliyetleri dikkate alındığında toplumun önemli bir kesimini etkileyen bir halk sağlığı sorunu olarak kabul edilmektedir. Anımsama terapisinin Alzheimer hastaları üzerinde etkisinin görülmesi son yıllarda popüler tedavi yöntemleri arasında yer almasını sağlamıştır. Ülkemizde yeni yeni kullanımı yaygınlaşan anımsama terapisi, bunama ve diğer nörobilişsel bozukluklardan muzdarip yaşlı kişilerin yaşamlarını iyileştirmek için bir araçtır. Yapılan çalışmalar, anımsama terapisinin bireylerin bilişsel işlevlerini arttırdığı, depresyon düzeylerini iyileştirdiği, yaşam kalitesini arttırdığını göstermektedir. Ayrıca, yaşlı bireylerin benlik saygısını, refahını geliştirdiğine dair çalışmalar bulunmaktadır. Terapötik sürecin doğru bir şekilde yürütüldüğünde anımsama terapisi, yaşlı popülasyonda etkili bir tedavi şekli olarak kabul edilmektedir.

ÇIKAR ÇATIŞMASI

Yazar tarafından çıkar çatışması bildirilmemiştir.

FİNANSAL DESTEK

Yazar tarafından finansal destek alınmadığı bildirilmiştir.

KAYNAKLAR

- Bender M. (1995) An interesting confusion: what can we do with reminiscence groupwork? In: J. BORNAT (Ed.) Reminiscence Reviewed; Perspective, Evaluations, Achievemenn (Buckingham, Open University Press).
- Butler R. N. (1963). The life review: an interpretation of reminiscence in the aged. *Psychiatry*, 26: 65-76.
- Chao S, Liu H, Wu C, Jin S, Chu T, Huang T, Clark M. J. (2006). The effects of group reminiscence therapy on depression, self esteem, and life satisfaction of elderly nursing home residents. *Journal of Nursing Research*, 14(1), 36-45.
- Ching-Teng Y, Ya-Ping Y, Chia-Ju L, Hsiu-Yueh L. (2020).

- Effect of group reminiscence therapy on depression and perceived meaning of life of veterans diagnosed with dementia at veteran homes. *Social work in health care*, 59(2), 75-90. <https://doi.org/10.1080/00981389.2019.1710320>
- Donald J. (2020). Personalized Multimedia Videos as Reminiscence Therapy for Persons with Dementia. Master of Public Health, Yale School of Public Health, Social and Behavioral Sciences.
- Duru Aşiret G, Kapucu S. (2016). The effect of reminiscence therapy on cognition, depression, and activities of Daily living for patients with Alzheimer disease. *Journal of Geriatric Psychiatry and Neurology*, 29, 31-33. doi:10.1177/0891988715598233
- Ellis J. (2012). Why Digitise Historical Television?. *VIEW Journal of European Television History and Culture*, 1(1), 27-33.
- Forstmeier S, Moercker A. (2008). Motivational reserve: Lifetime motivational abilities contribute to cognitive and emotional health in old age. *Psychology and Aging*, 23(4), 886-899. doi: 10.1037/a0013602
- Gaggioli A, Scaratti C, Morganti L, Stramba-Badiale M, Agostoni M, Spatola C. A. M., Riva G. (2014). Effectiveness of group reminiscence for improving wellbeing of institutionalized elderly adults: Study protocol for a randomized controlled trial. *Trials*, 15, 408-413. doi:10.1186/1745-6215-15-408
- Goldwasser A. N, Auerbach S. M., Harkins S. W. (1987). Cognitive, affective, and behavioral effects of reminiscence group therapy on demented elderly. *International Journal of Aging and Human Development*, 25(3), 209-222.
- Head D. M, Portnoy S, Woods R. T. (1990). The impact of reminiscence groups in two different settings. *International Journal of Geriatric Psychiatry*, 5(5), 295-302. doi:10.1002/gps.930050505
- Henkel L.A, Kris A, Birney S, Krauss K. (2017). The functions and value of reminiscence for older adults in long-term residential care facilities. *Memory*, 25(3), 425-435. Doi:10.1080/09658211.2016.1182554.
- Klever S. (2013). Reminiscence therapy. *Nursing*, 43(4), 36-37. Doi: 10.109701.nurse.0000427988.23941.51.
- Lymbery M. (2008). *Social work with older people*. London: Sage Publications.
- Lök N, Bademli K, Selçuk-Tosun A. (2019). The effect of reminiscence therapy on cognitive functions, depression, and quality of life in Alzheimer patients: Randomized controlled trial. *International Journal of Geriatric Psychiatry*, 34, 47-53.
- Livingston G, Kelly L, Lewis-Holmes E, et al. (2014). Non-pharmacological interventions for agitation in dementia: systematic review of randomised controlled trials. *Br J Psychiatry*. 205(06):436-442.
- McKeown J, Clarke A, Ingleton C, Ryan T, Repper J. (2010). The use of life story work with people with dementia to enhance person-centred care. *International Journal of Older People Nursing*, 5(2), 148-158.
- O'Rourke N, Cappeliez P. (2006). Empirical validation of a model of reminiscence and health in later life. *Journal of Gerontology*, 61(4), 237-244.
- Özbabalık D, Hussein S. (2017). Demans Bakım Modeli Raporu, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı.
- Pinquart M, Forstmeier S. (2012). Effects of reminiscence interventions on psychosocial outcomes: A meta-analysis. *Aging & Mental Health*, 16(5), 541-558.
- Pittiglio L. (2000). Use of reminiscence therapy in patient with Alzheimer's disease. *Lippincott's Case Management*, 5(6), 216-220. doi:10.1097/00129234-200011000-00002
- Serrani Azcurra D. J. (2012). A reminiscence program intervention to improve the quality of life of long-term care residents with Alzheimer's disease: A randomized controlled trial. *Revista Brasileira de Psiquiatria*, 34, 422-433.
- Stinson C, Young E, Kirk E, Walker R. (2010). Use of a structured reminiscence protocol to decrease depression in older women. *Journal of Psychiatric And Mental Health Nursing*, 17(8), 665-673. Doi: 10.1111/j.1365-2850.2010.01556.x
- Uncu G, Özbabalık Adapınar D. (2020). Alzheimer hastalığı. Alzheimer Hastalığına Multidisipliner Yaklaşım içinde, Birinci E (Ed), Nobel yayınları, Ankara.
- Wang J. (2007). Group reminiscence therapy for cognitive and affective function of demented elderly in Taiwan. *International Journal of Geriatric Psychiatry*, 22(12), 1235-1240. doi:10.1002/(ISSN)1099-1166
- Westerhof G. J, Bohlmeijer E, Webster J. D. (2010). Reminiscence and mental health: a review of recent progress in theory, research and interventions. *Ageing Soc.* 30(4):697-721
- Wimo A, Winblad B, Aguero-Torres H, Yon Strauss E. (2003). The magnitude of dementia occurrence in the world. *Alzheimer Disease & Associated Disorders*, 17(2), 63-67.
- Woods B, Spector A, Jones C, Orrell M, Davies S. (2005). Reminiscence therapy for dementia. *Cochrane Database of Systematic Reviews*, 2000, CD001120. doi:10.1002/14651858.CD001120.pub2
- Wu L. F, Koo M. (2016). Randomized controlled trial of a six-week spiritual reminiscence intervention on hope, life satisfaction, and spiritual well-being in elderly with mild and moderate dementia. *Int J Geriatr Psychiatry*. 31(2):120-127.
- Yamagami T, Oosawa M, Ito S, Yamaguchi H (2007). Effect

of activity reminiscence therapy as brain-activating rehabilitation for elderly people with and without dementia. *Psychogeriatrics*, 7, 69-75.

Zhou W, He G, Gao J, Yuan Q, Feng H, Zheng C. (2012, May-June). The effects of group reminiscence therapy on depression, self-esteem, and affect balance of Chinese community-dwelling elderly. *Archives of Gerontology and Geriatrics*, 54(3), 440-447.